

Piquëran Israiro

copirnoros'a napopiso'

Iniasë inápaquë pantarinso'

2 ¹ Panca ihuanquë Siniorori Iniasë quëpacaso' yonquirin. Yaquëpa-huachina, Iniasëso Irisiorë chachin Quiricaro quëran pipirapi. ² Naporos' Iniasëri itapon:

—Sinioro Pitiri'pa' a'parinco. Quëmaso' isëranchin quëparitëquë topirahuë, itërin.

—¡Yoscoarë' co quëparitarahuë'! itërin Irisiori.

Napotohuachina, cato chachin Pitiri'pa' pa'pi. ³ Canconpachinara, pënëntona'piro'sa inaquë ya'huëpitositari nacapipi. Nacapirahuatona', Irisio itapona':

—Siniorori maiströnën ipora tahuëri quëpararin. ¿Nani ina nitotëran to? itopi.

—Nani mini nitotërahuë. Ama napoaponahuë canpitaso', ina sha'-huicosohuë', itërin Irisiori.

⁴ Ina piquëran Iniasëri Irisio itaantapon:

—Sinioro Quiricoquë a'paantarinco. Quëmaso' isëranchin quëparitëquë topirahuë, itaantarin.

—¡Yoscoarë' co quëparitarahuë'! itaantarin Irisiori.

Napotohuachina, cato chachin inatohua paantapi. ⁵ Canconpachinara, pënëntona'piro'sa inaquë ya'huëpitositari ya'huërë', nacapipi. Nacapirahuatona', Irisio itapona':

—Siniorori maiströnën ipora tahuëri quëpararin. ¿Nani ina nitotëran to? itopi.

—Nani mini nitotërahuë. Ama napoaponahuë canpitaso', ina sha'-huicosohuë', itërin Irisiori.

⁶ Ina piquëran Iniasëri Irisio itaantapon:

—Sinioro Cortanii'pa' a'paantarinco. Quëmaso' isëranchin quëparitëquë topirahuë', itaantarin.

—¡Yoscoarë' co quëparitarahuë'! itaantarin Irisiori.

Napotohuachina, cato chachin inatohua paantapi. ⁷ Inatohua camatona ni'pirinahuë', a'natërápo shonca pënëntona'piro'santa naporos' chachin canquimapi. Canquimarahuatona', aquëranchin huanitona notëtápi. Iniasëso', Irisiorë chachin Cortanii' yonsan'pa' pa'sahuatona', chiniconpi. ⁸ Naporos' Iniasëso', aipi a'morinso so'nanahuaton huihuiirin. Inapotohuachina, iiso nipatomairin. Napohuachina, cato chachin inataquëchin pëntonpi. ⁹ Aquëtëran nipachinara, Iniasëri itapon:

—Ipora tahuëri pataranquën. Co'huara pachátëraponquënhuë', sha'huitoco ma'sona nohuantëranso' acochinquën, itërin. Napotohuachina, inariso itapon:

—Quëmaso maistro, Sinioro ispiritönën ya'coancantërinquën ni'ton, nani ma'sha nanitaparan. Caso nipirinhüë', quëmá quëran na'con na'con ya'coancanchinco topirahuë', itërin.

¹⁰ —Sacai nininsochi natananco paya. Patasëinquën chachin quënanpatanco, natanancoso chachin ya'huëtärinquën.

Co'so' napohuatanhué!, co ina pochin nitarinquénhué!, itërin Iniasëri.

¹¹Ninapotatona cato chachin pa'sapi. Papona pochin ninontërapí. Naporo' a'nanaya pën pochin toronan ya'norin. Cahuarionënpitanta!, inapochachin ya'norin. Inari ya'con ya'contahuaton Iniasë chi'huincarín. Inapoaton, inaso panca ihuanquë inápaquë quëpantarin. ¹²Ina nicaton Irisioso!, chiníquën nonin: “¡Maistro, maistro! ¡Quëmaso' panca sontaro'sa huënton pochin nicaton, ya'ipi israiro'sacoi pa'poyarancoi!” tënin.

Ina piquëranso!, co huachi maistro-nën quënaninhué!.

Iniasë ya'huërënamën Irisio pënëntërinso'

Ina tosahuaton sëtonënuë a'morinso osharin. Catotë huaré! acorin. ¹³Naporahuaton Iniasë aipi a'morinso anotërinso manin. Tahuërëantarahuaton Cortanii' yonsanquë huaniintarin. ¹⁴Ina a'morinsoquë chachin huihui-tahuaton, tapon: “¡Siniro, quëmaso' hua'anëhuë Iniasë chinotërinquën! ¡Ina catahuaranso pochachin canta!, catahuaco!” itërin.

Naporo chachin Cortanii' nipatomairin. Napohuachina aquëtëran pëntoantarin. ¹⁵⁻¹⁶Naporinso nicatona pënëntona'piro'sa Quiricoquë ya'huëpisopitaso!: “Iniasë ya'coancantërinso chachin, iporasos Irisionta ya'coancantërin,” topi.

Naporo' paaparahuatona nontopi. Mónsho tahuatona:

—Ni'quë maistro. Quiyaso!, a'natëräpo shonca ya'pi chiníquën cancantona'picoi huë'nai. Paatoi maiströnën yoni'i. Tapona Siniro ispiritonëni otërahuaton, onpopinquë tël'yatërin. Motopiro'saquëhuë nipon, motopianaro'saquëhuë nipon tël'yatërinso yoniri'i, topiraihuë!, itopi.

Inariso napoaponahué!, itapon:

—Ama pacosohué!, itërin. ¹⁷Napotopirinhué!, inapitariso apisápi. Napotápachinara tapanaton itapon:

—Paco nipachin, itërin. Pa'sahuatona inapitaso!, cara tahuëri yonípi. Yonisápirinahué!, co quënanpihué!.

¹⁸Irisioso Quiricoquëranchin quëparitërin ni'ton, co manta quënanpachinarahué! huëntantapi. Huëntahuachinara inari itapon:

—Co'ta nani sha'huitopiranquëmahué!, itërin.

Huinan anoyaitërinso'

¹⁹Quirico ya'huëhuano'sari Irisio paaparahuatona itapona:

—Ni'quë maistro. Ninano ya'huëtëraiso noyaro'tëquë nipirinhué!, huinan o'oraisoso!, co noyahué!. Naporahuaton no'panta!, co ma'sha noyatërinhué!, itopi.

²⁰—A'nara nasha tasonquë yamora quëshico, itërin inari.

Quëpatohuachinara, ²¹huinanquë pa'sahuaton inaquë ta'saitërin. Inapoapon pochin:

—Naporin Siniro: “Cari iso huinan anoyaitërahuë. Iporaso' co huachi ina o'orama quëran caniotoma chiminapomahué!. Co no'pa' tëranta tapiarinhué!. Iporaso' ma'sha sha'patama!, noyapapon huachi,” tënin, itërin. ²²Naporinso chachin huinan noyaitërin.

Ama huachi noya ya'huëcaiso marëhué!, hua'huaro'sa sha'huitërinso'

²³Ina piquëran Irisioso!, Pitiri'pa' pa'sarin. Inaso ninano!, panënuë ya'huërin. Nanpëaso!, na' hua'huaro'sari nacapirin. Nacapirahuatona tëhuarapi: “Chinaton nanpëquë soquimoto,” itatona tëhuapi. ²⁴Napotohuachinara, Irisiori tahuërëtahuaton co noyahué! ni'nin:

“Napotëramacoso marë' Sinioro co noyahuë' ni'ninquëma'. Napoaton ama huachi noya ya'huëcamaso marëhuë', sha'huichinquëma',” itërin. Itahuaton pataso chachin, cato tocani' ya'norin, catapini shonca cato hua'huaro'sa oqui oquitahuatona', tëpapi. ²⁵Ina quëran Irisioso', Carmiro motopi'pa' paantarin. Ina piquëran Samariaquë huënantarin.

Sonin sanapi Irisiori catahuarinso'

4 ⁸A'na tahuëri Irisioso', Sonin nina-notaëchin na'huërarin. Na'huëso', a'na ya'huëhuan sanapiri cosharo ca'pacaso marë' apisárin quëran, pëinënuë po'morin. Inaso sanapi chiniquënanantërin. Ina piquërantá', nani pa'ninquë inaquë coshatapatërin. ⁹⁻¹⁰Napoápachina sanapiso' so'in itapon: —Ni'quë'. Quëmapi yáni'ninposo', pënëntona'pi. Inaso', Yosë marëáchin pënëntërin ténahuë. Pa'a a'nara patoana, pëi aipi nita'a. Inapotahuatë', pë'sara, misa, shira, nanparin, inapita acota'a. Napohuatë nicaponpo huë'pachin, inaquë huë'ëpaponpo', itërin. Napoatona nitopi. ¹¹⁻¹²A'na tahuëri inaso piyapinënë chachin huëcaton, ina patoanaquë huë'ëpatërin. Naporo' piyapinën Quiasi itërinso camairin:

—Pëi hua'anën përaqüë', itërin. Përapachina ya'caritiintarin. Ina quëran Irisioso', piyapinën camaiantarin: ¹³—Iso sanapi yánosororinpo ni'ton, natanquë maquëta catahua'a: Copirnohuë nipon, sontaro'sa hua'anhuë nipon nonta'a catahuacaiso marë' topirahuë, itërin. Napotihuachina, sanapiso' natanpirinhuë' co a'panitërinhuë'. Topinan tapon: —Caso a'napita ya'huëhuano'saro'co noya ya'huërahuë, tënin.

¹⁴—¿Maquëta nipachin catahua'a? tënin Irisio piyapinën nontaton.

—Isoso sanapi co hua'huahuanhuë'. So'inta', nani mashoya, itaantarin piyapinëni.

¹⁵⁻¹⁶Hua'anëni camaiantahuachina, amasha ya'caritacaso marë' përaantarin. Ya'coanaquë huarë' huë'pachina, Irisiori itapon:

—A'na pi'iquë ipora pochin hua'huananan. Quëmapi'hua ya'huëtarinquë huachi, itërin.

—Quëmaso sinioro, Yosë marë' pënëntëran. Napoaton co ina pochin narintaancoso ya'huërinhuë', itërin sanapiri.

¹⁷Sanapiriso co natëpirinhuë', sha'huitërinso chachin cayorin. Cayorahuaton tahuërinën nanihuachina, quëmapi'hua huairin. ¹⁸⁻¹⁹Quëmapi'huaso' noya so'sorarin. A'na tahuëri pa'pinso' piyapinënpitarë', trico macatona yaquirapi. Hui'niniso nicapon pa'pirinhuë', moto' iquitaton:

—¡Ayaol! ¡Moto' tëpararincó ta'a! tënin. Naporo' pa'pinso', piyapinën camairin a'shinquë quëpacaso marë'. ²⁰Masahuaton inariso', a'shinquë quëparin. Inarinta ma'parahuaton camotëchin huarë' tonainquë ahuënsërin. Naporo' pi'i hua'huasha chiminarin huachi.

²¹Hua'huin nani chiminpirinhuë', Irisio patoananënuë acoontarin. Huë'ërinso pë'saraqüë acorahuaton oncorapirin. ²²Inapotahuaton so'in përarin:

—A'nara piyapinën morarë chachin huë'in. Inaquë ya'mitëato pënëntona'pi ni'coni'i. Ina quëran huënantarahuë, itërin.

²³—¿Ma'marëta iporasó yani'nan? Co yoquia'huaraihuë'. Co sahuatohuë', itërin so'ini.

—Ama pa'yanquësohuë'. Noya pa'sarahuë, itaantarin sa'ininta'. ²⁴Ina quëran piyapinën camairin mora tapacaso marë'. Nani tapahuachina ya'mitëahuaton:

—Mora huëntëntëraton manóton quëpaco. Sha'huita'huanquë huarë' achiniquë', itërin. ²⁵Irisioso', Carmiro motopiquë ya'huëarin ni'ton, inaquë pa'nin. Ya'caritahuachina, nohuitahuaton piyapinën itapon:

—Sonin sanapi, yáyacaparëso huë'sarin, ni'quë'. ²⁶Ta'arahuaton nacapiquë'. Quënamarahuaton, so'in, hua'huin, inapita onpohuinsona ya'huëapiso natamaquë', itërin.

Inaso' pa'sahuaton natamapirinhuë': “Noya ya'huëapi,” itërin topinan. ²⁷Cancontahuachina, Irisio quënancontarahuaton, iporantërin. Ina nicaton piyapinëniso' yachi'huincapirinhuë':

—Tananpitëquë'. Co napion cancantaton napoarin. Napoaponahuë', ma'sona onporinso co Siniro anitochâtërarincohuë'. ²⁸Naporo' sanapiri nontaton itapon:

—¡Hua'huahuë ya'huëtiincoso', co carinquën natananquënhuë'! ¡Ama narintocoso'huë', itëranquën tēhuëchinso'! itërin. ²⁹Ina natanaton, piyapinën camairin:

—Tapatahuaton pitananëhuë maquë'. Ina quëran iso sanapi pëinënquë paquë'. Inso tēranta nacapihuatan ama nontëquësuhuë'. Nontopirinënhuë tēranta', ama a'paniquësuhuë'. Canconpatan, hua'huasha ya'pirin aipi pitananëhuë acoquë', itërin. ³⁰Sanapiso napoaponahuë', Irisio itapon:

—Yoscoarë' siniro, quëma pa'patan naporo huarë' canta pa'sarahuë, itërin. Napotohuachina, inanta pa'nin.

³¹Piyapinënso', quëchitahuaton hua'anëni sha'huitërinso chachin pitananën quëran nitopirinhuë', hua'huashaso co pacaritërinhuë'.

Napohuachina hua'anën nacapiapon paantarín:

—Camairancoso chachin nitopirahuë', hua'huashaso co pacaritërinhuë', itërin.

³²Naporo' Irisionta canquirahuaton, chimipia'hua pë'saranënuë acopiso' quënancontarin. ³³Inaoraíchin nioncorapiton, Yosë nontarin. ³⁴Nani orahuachina chimipia'hua aipi ya'mitëontarin. Nanamën, ya'pirin, imirin, inapita hua'huashataquë acorin. Ya'quëëtohuachina, chimipia'huaso huënocatarin. ³⁵Huaniantarahuaton patoanaquë itohua itohua pa'sarin. Ina quëran naquëranchin inapotaantarín. A'nanya hua'huashaso', nanpiintarahuaton canchisëro a'chiconin. Ina quëran ni'tërin huachi. ³⁶Napohuachina, piyapinën përasahuaton a'shin përacaso' camairin. Huë'pachina itapon:

—Ma'tana imoya hua'huan huachi, itërin. ³⁷Napohuachina sanapiso', “Yosparinquën,” ta'caso marë', Irisio nantën pirayan isonin. Isonin quëran no'paquë huarë', monshomarin. Ina quëran hua'huin masahuaton, pipirin.

Namano chana canio quëran noyatërinso'

5 ¹Siria copirno sontaronënpita hua'anën, Namano itopi. Inaso', Copirnorí nóya ni'nin. Siniro'ri ina hua'an quëran siriario'sa catahuarin inimiconënpita minsëpi. Napoaton nóya ni'nin. Napoaponahuë', inaso chana caniori manin.

²I'hua chachin siriario'saso', israirol'sarë niahuëpi. Naporo' siriario'saso', a'nara Israirol sanapia'hua mapi. Siria parti quëpahuachinara, Namano sa'ini camaicaso marë' manin. ³A'na tahuëri inaso', patronanën itapon:

—Samariaquë a'nara pënëntona'pi ya'huërin. Ina nicapon hua'anëhuë pa'nin naporini, chana canio ya'huë'tërin quëran noyachitonhuë', itërin.

⁴Ina natanaton, sanapiso', so'in sha'huitërin. Inaso', pa'sahuaton ina

chachin copirno sha'huitoonin. ⁵Ina natanahuaton copirnosó':

—Noyapa'. Paquë inatohua nipachin. Cari ninshitahuato ina pochin Israiro copirno quirica a'patarahuë, itërin.

Napotohuachina, Namanoso inatohua pacacaso marë' tapatarin. Cara shonca huaranca coriqui prata quëran nininsopita manin. Saota huaranca coriqui oro quëran nininsopitanta manin. A'mocaisonta', shonca manin. Ya'ipi inapitaso', anoyatohuachina quëta-caso marë' quëpatapon. ⁶Quiricanta copirnorin ninshitërinso', masahuaton israiro'sa ya'huëpiso parti huë'nin. Canquirahuaton Israiro copirno quirica a'notiirin. Inaquë ninshitaton naporin: "Iso quirica nontohuaton, carinquën Namano a'pataranquënso nitotaran. Inaso', sontaronëhuëpita hua'anën. Chana caniori manin quëran anoyatamaso marë' a'pataranquën," tënin. ⁷Nontohuachina, inaso pa'yanin. Inapoaton a'morinso osharin. Inaporahuaton piyapinënpita natantonënguë tapon:

—¡Co caso Yosëcohuë! Inacha tëhuëchinsó' nohuantërinso' ananpirin. Nohuantërinso'pitaso', chiminpi. Siria copirnosó', co chana caniori maninso anoyata'huaso marë' a'patiincoso ya'huërinhuë'. Inta yonquirico canpitanta'. Ahuëinënpoaso yonquiaton napotarincó inaso' tënahuë, tënin.

⁸"Quirica a'patopiso nontaton copirnonënpoaso', a'morinso osharin," topiso', Irisio natantërin. Ina natanaton, iso pochin nanan a'patërin: "¿Onpoatonta a'moranso osharan? Quëmapa huë'ninso', sha'huitëquë ni'quinco. Ni'pachinco, tëhuëchachin Israiro no'paquë pënëntona'pi ya'huërinso', nitotarin," ta'caso nanan a'patërin.

⁹Namanoso ina nitotaton, toronënquë pa'nin Irisio nicapon. Pëinën

ya'coanaquë huarë' canconahuaton, chiniconin. ¹⁰Inaquë nipachina, Irisiori a'nara comision camairin sha'huita-caso': "Naporin pënëntona'pi: 'Paaton cortanii'pa' canchisëro ya'coitëquë'. Inapohuaton, chana canio maninquënso inquiran,' tënin," itoonin. ¹¹Ina natanaton, Namanoso no'huitërin:

—Sëëshi. Pipirahuaton ta'ma Sinioro nontapon. Ina quëran chanatërahuëquë së'huarahuaton, inquitarinco, topirahuë. ¹²Tamascoquënta iiro'sa ya'huërin. Apana, Huara huara, inapita. Ina iiro'saso', ya'ipi Israiro iiro'sa quëran noya noya. ¡Inaquënta paato ya'coitërahuë naporini, noyachitohuë nimara! tënin. Napoaton no'huitërachinin pa'nin. ¹³Pa'sapirinhüë', piyapinënpitari ya'carirahuatona':

—Sinioro. Sacai nininsonta pënëntona'pi sha'huitërinquën naporini, a'naroáchin natëitonhuë'. Aquëtë huarë' iporasó', co sacaiyátërahuë' camairinquën. Ya'coitohuaton noyataran, itopi. ¹⁴Napotohuachinara, pa'sahuaton Irisiori camairinso chachin ninin. Canchisëro Cortaniiquë ya'coitërin. Napohuachina noyataton hui'napira'hua pochin sha'huëtëtërin.

¹⁵Nani noyatohuachina ya'ipi ca'taninsopitarë chachin Irisio nicapona panantapi. Cantonahuaton:

—Ya'ipi isoro'paquë nisha nisha mamanshi moshapirinhüë', co inapitaso Yosëhuë'. Isëquësáchin Yosëso ya'huërin tënahuë. Ina nitotato, quëshiranquënso'pita maquë topirahuë, itërin.

¹⁶—Yoscoarë' co manta ma'paranquënhüë', itërin Irisiori. Namanori apisápirinhüë', co nohuanchátërarinhüë' ma'pacaso'. ¹⁷Napohuachina Namanori itapon:

—Co manta yama'parancohuë' ni'quëhuarë', carin nipachin natainquën

quëtoco. Cato mora pë'përinso' no'pa-nëma masarahuë. Ya'huërahuë ro'tëquë canconpato, ina quëran Sinioro chinota'huaso marë' artaro nisarahuë. Ipora quëran huarë' caso, co huachi mamanshiro'sa marë' ma'sha tëpato chinotapohuë'. Sinioroíchin marë' ma'sharo'sa tëpato, a'naquën ya'ipi ahuiquitapo. A'naquënso', tomaquënso' ahuiquitapo. Inapohuato, canta Sinioroíchin chinotapo huachi. ¹⁸Napoaponahuë' inaquë nipato, Nimon mamanshi moshacaiso pëiquë copirnonëhuë ca'tanarahuë. Inaso moshatacaso marë' matanparahuatonco isonpachin, canta isonarahuë. Ama ina marë' Sinioro ana'inchincosohuë', tënahuë.

¹⁹—Co ana'intarinquënhuë'. Noya paquë', itërin Irisiori. Napotohuachina, Namanoso pa'sarin huachi.

Amasha paaso', ²⁰Irisio piyapinënso yonquirin: “Hua'anëhuëso', Namano co manta ma'paponahuë' a'parin. Yoscoarë' cari imasarahuë. Tapona ma'sha tëranta ma'parahuë,” tënin.

²¹Inapo yonquiaton, ta'arë'nachin imarin. Nincantoonpachina Namanori nohuitahuaton nohuararin:

—¿Ma'ta onporama'? itërin.

²²—Co manta onpopiraihuë', hua'anëhuë a'parinco nonta'huanquënso marë'. Naporin: “Cato pënëntona'pi hui'napi'sa', Iprain huënton motopiro'sa quëran nicaponaco canquipi. Napoaton inapita quëta'huaso marë' cara huaranca coriqui prata quëran nininso', nohuantapanquën. Ina nisahuaton cato a'mocasonta', nohuantërahuë,” tënin, itërin. ²³Napotohuachina:

—Noyapa'. Onpopionta saota huaranca maquë', itárin. Napotápachina, anohuantërin. Napoaton cato tanpanantëquë a'mocaisorë chachin coriqui po'motërin. Inapotahuaton cato piyapinënpita camairin pë'pëtacaiso'.

²⁴Motopia'huaquë canconpachinara, tanpanantëro'sa ma'parin. Ina quëran Namano piyapinënpitaso nontahuaton, hua'anëna'pa' a'parin. Nani pa'pachinara, ma'patërinso masahuaton, pëiquë noyá taparin.

²⁵Inapotahuaton, hua'anën nicapon pa'nin. Cantonpachina hua'anëni:

—¿Intohuaranta huë'saran? itërin.

—Co caso intohua tëranta pa'nahuë', itërin inariso'. ²⁶Hua'anënisso napoaponahuë', chiniquën nontaton:

—Namano nontinquënso marë' toronanën quëran nohuararin. Inapoaso canta', ninoto inaquë ni'nanquën. Quëmaso': “Coriqui, a'mocaso', inapita ma'patacaso', noya. Oripororo'sa', oparoro'sa', ohuicaro'sa', tororo'sa', piyapinta camaicaso marë' quëmapi'sa', sanapi'sa', inapitanta pa'ana-caso', noya anta',” tocomaranquën. ¡Co naporinhuë'! ¡Co ina pochin nanpicaso tahuërihuë'! ²⁷Co ina pochin yonquiranso marëhuë', Namano chana canio inquirinso', quëmaquë pa'sarin. Quëmá quëran pipipisopitanta', inanpilhuanapona'. Co onporonta inquiapihuë', itërin. Napotohuachina piyapinënso' pa'nin. Paaso chachin chana caniori pipitohuachina, ocai pochin huirihuantërin pa'nin huachi.

Imoto' ayanpointarinso'

6 ¹A'na tahuëri pënëntona'piro'sari Irisio itapona':

—Canpoaso', na'aquënpoa ya'huëre-hua'. Napoaton pëi ya'huëtërehuaso', co nanirëhuahuë'. ²Cortanii' yonsan'pa' pa'sahuatoí, inaquë huachi pëica'huaiso marë' nara maí, topiraihuë', itopi.

—Noyapa'. Paco nipachin, itërin Irisiori. ³Napoaponahuë', a'nari itapon:

—Pa'a quëmanta ca'tancoi topirahuë', itërin.

—Noyapa! Pa'i nipachin, ténin inanta!

⁴Napoatona Cortanii'pa' pa'mapi. Camahuachinara, nararo'sa a'nërantapi. ⁵Sacatapirinahuë!, a'naso yonsaisha pè'shitëarin. Inapoaso!, imotonën nocoitahuaton anpoquë pa'nin. Naporo chachin: “Yai,” ta'ton:

—¡Maistro! ¡Imoto! a'paitërahuë ta'a! ¡Topinan a'nancharahuëso nipirinhuë!, napotërahuë! itërin.

⁶—¿Insëchinta pa'nin? itërin Irisiori. Napotohuachina a'notërin. Naporo' Irisioso nara pè'shitërahuaton, inaquë chachin tël'yaitërin. Inapotohuachina yanpointarin. ⁷Yanpointahuachina:

—Maquë huachi, itërin. Napotohuachina manin.

Siria sontaro'sa atapaninso'

⁸Siriario'saso!, israirosarë' niahuëantapi. Napoaton Siria copirnosos!, sontaro hua'ano'sa yáayontonin. Napohuachina insëquësona israirosas to'shitatona ahuëcaiso marë' nisha'huitopi. ⁹Siniororis napoaponahuë!, insëquësona yaninatopiso!, Irisio anitotërachinin. Inaso anitotohuachina, Israiros copirno sha'huitacaiso marë' comision a'parachinin. Ama inaëchin pacacaiso marëhuë! sha'huitërachinin. ¹⁰Inapohuachina Israiros copirnosos!, sontaronënpitarë chachin co inatohua pa'pihuë!. Irisio camaitërinquë pa'pachinara na'arocha'ërachinpi. ¹¹Naporápachinara, Siria copirnosos pa'pi no'huitërin. Napoaton sontaro hua'ano'sa përasahuaton:

—¿Incháchinta yonquirëhuasopita Israiros copirno sha'huitërachinin? ¡Sha'huirapico nitochi! itërin. ¹²Napotohuachina a'nari itapon:

—Co insonta naporinhuë!. Irisio inaquë ya'huëaton, ya'ipi quëma naporanso!, Israiros copirno sha'huitërachinin. Huë'ëranquë tëranta napohuatan, inaso

nitotapon, itërin. ¹³Ina natanaton, copirnosos piyapinënpita camairin:

—Paatoma natantoco insëquësona Irisio ya'huëarin. Ina nitotohuato, macacaiso marë' sontaro'sa a'paa- rahuë, itërin.

Napotohuachina, natantoonpi: “Totanquë ya'huëarin,” itohuachinara, inachachin copirno sha'huitopi. ¹⁴Naporo' notohuaro' sontaro'sa inatohua a'parin. A'naquën cahuarioro'saquë, a'naquëonta toronano'saquë. A'naquënso ira pa'topi. Tashi cantoona huaton, tancapitopi huachi.

¹⁵Tahuërihuachina, Irisio piyapinënso' capayatërin. Aipiran pa'sahuaton ni'pirinhuë!, pa'pi notohuaro' sontaro'sari ninano tancapitopi ni'nin. Ina quëran ya'coontarahuaton, hua'anën sha'huitërin:

—Pa'pi notohuaro' sontaro'sa tancapitërinënpoa!. ¿Onpoa'ahuata iporaso huachi? itërin.

¹⁶Napotopirinhuë!, inariso itapon:

—Ama tël'huatëquësohuë!. Canpoa catahuarinpoasopitaso!, na'con na'con ya'huëapi, itërin. ¹⁷Napotohuaton Yosë nontërin: “Sinioro. Quëma nohuanton piyapinëhuë ca ni'nahuëso' ni'nin,” itërin. Napotohuachina Siniorori catahuarin ni'ton, quënanin huachi. Hua'huayätërahuë sontaro'sa quënanin. Cahuarioquë pa'pisopita, toronanquë pa'pisopita, inapita motopiquë ya'sorápi. Ya'ipi inapitaso!, pën pochin ya'notona Irisio tahuirapitopi.

¹⁸⁻¹⁹Siria sontaro'sari yaahuërahuachinara, Irisioso Yosë nontërin. Nontaton: “Sinioro, quëma nohuanton isopita somarayaina!” itërin. Napotohuachina, nataninso chachin Siniorori asomaryarin. Ina quëran pipirahuaton itapon:

—Isëquë huëcatoma!, canpitaso chihuërama!. Quëmapi yonisaramaso

ya'huërinquë, carima quëpa'inquëma', itërin. Napotahuaton Samaria'pa' quëparin.

²⁰Inaquë canconpachinara, Irisioso' naquëranchin Yosë nontaantarín: "Iporaso' Siniro quëma nohuanton, somarayapiso' inquantina'," itërin. Napotahuachina Siniro nohuanton inquantipi. Israiro copirno ya'huërinquë chachin naporin. ²¹Inari ni'sahuaton Irisio natanin:

—Quëmaso' tatahuë pochin ninan. Sha'huitoco: ¿Atëpachi isopita ti? itërin.

²²—Co tēpacaso ya'huërinhuë'. Quëmaora chachin ahuëtahuaton, a'naquën nanpi mapatana, co tēpachinahuë'. Aquëtë isopitaso'. A'carahuatoma o'shitoco. Inapotahuatoma ya'huëpi'pa' a'paantaco', itërin. ²³Napotërinso chachin copirnosos', inapita marë' panca pita nitërin. Coshatopi, o'opi, napopi. Ina quëran noya nontahuaton, hua'anënaquë chachin a'paantarín. Naporo quëran huarë' Siria sontaro'saso', hua'quimiachin co huachi israiro'sarë' niahuëpihuë'.

Samaria tancapitohuachinara, Irisio naporinso'

²⁴A'na tahuëri Siria copirno Pin-ata itopisoso', sontaronënpita ayontoantarín. Ina quëran paaparahuatona Samaria ninano ahuëcaiso marë' tancapitooñpi. ²⁵Inapotopi ni'ton, co huachi coshoro macacaiso nanitopihuë'. Napoaton inanaquëso', co manta capacaiso ya'huërinhuë'. Inapopi ni'ton, mora moto' tēranta pa'pi pa'ton. Posa shonca coriqui prata quëran nininso' pa'tërin. Nēpë ch'i'chirinsos' tēranta', patoma quiro patomafchin nipirinhuë', a'natëräpo coriqui prata quëran nininso' pa'tërin.

²⁶A'na tahuëri Israiro copirnosos', pa'ra aipi pa'sarin. Paaso', a'na sana-piri chiniquënonataton:

¿Catahuaco siniro copirno! itërin. ²⁷⁻³⁰Napotohuachina, inariso itapon:

—¿Co Siniro tēranta catahuahua-chinquënhuë', aquëtë huarë' caso! Trico, huino, inapita co manta ya'huëtërin-cohuë'. ¿Onpoatonta napopiranhuë'? itërin.

—Iso cai nonpintërinco ni'ton, napo-rahue. I'hua inaso': "Hua'huan quëquë ipora tahuëri tēpatë' ca'a. Tashiraya caquën ya'huëre' inapotaanta'a," itërinco. Napotohuachincora, hua'huahuë po'mo-rahuaato ca'nai. Inaso napoaponahuë', co huachi nohuantërinhuë' hua'huin a'nocaso', itërin. Ina natanaton, copirnosos' a'morinsos' nioshatërin. Naporin ni'ton, nē'pëpisopitari acopo a'morinsos' ni'pi: "Sëtatón, sa'catën a'morin," topi. ³¹Naporo' copirnosos': "¿Ipora tahuëri Irisio anishitëconotarahuë! ¿Co'so' inapotohuatohuë', Siniro chiniquënanalinchinco!" tēnin chiniquënonaton.

³²Irisioso', pëinënuquë ya'huëarin. Israiro ansianos' sarë chachin huënsëatona', ninontapi. Napoasos' copirnoros' tēpacasos' marë' a'pairinsos' quëmapi, nani ya'caritëriarin. Co'huara canqui-yätërasohuë', inaso ansianos' sa itapon:

—Copirnosos' tēpatona'pi hui'nin nichinapon chachin nani a'pairin comision nishitëconotiincosos' marë'. Napoaton ina canquihuachin, ya'coana oncotahuatoma patëëtoco'. Ina piquëran copirno chachinta canquiarin, itërin. ³³Itasos' chachin comision'ton, canquirin. Ina piquëran copirno chachinta canquira-huatón Irisio itapon:

—Siniro nohuanton po'sarëhua ni'quëhuarë', co huachi catahuainpoasos' ninacasos' ya'huërinhuë', itiirin.

7 ¹Napotihhuachina, Irisioros' itapon: —Siniro naporinsos' sha'huichinquënanatänquë': "Tashiraya ipora pochin co huachi coshoro pa'tarinhuë'. Cara

quiro tricolor'mo, sipataro'monta saota quiro nipirinhüè!, a'naíchín coriqui prata quèran nininso' pa'tapon. Iso ninano ya'coanaquè ina nápo marè' nipa'antarama!," ténin, itèrin. ²Napohuachina, copirno catahuarinso hua'ani, Irisio a'paniton itapon:

—Siniro inápaquè huintanaro'sa i'soatopirinhüè tèranta!, co naporanso chachin nisarinhüè!, itèrin. Napopirinhüè!, Irisiori sha'huitèrin: “Quémanta mini ni'saran. Napoaponahuè!, co ina ca'saranhuè!,” itèrin.

³Catapini chana caniori maninso-pita ya'coana pirayan aipiran quèran ya'huèpi. Inapitaso' ninontatona:

—Capa capacaso' ya'huètèrinpoahuè!. Co isèranchin chimirin ninacaso ya'huèrinhuè!. ⁴Acoana ya'conpatèhua!, inaquènta tanari piyapi'sa quètarin. Isèranchinta ninapatèhua!, tana tèpaonpoa!. Huèco pa'ahua nipachin siriario'sa ya'huèapi'pa' ni'conta'ahua!. Nosorohuachinènpaso!, nanpiarèhua!. Tèpahuachinènponta ma'ta pini. Copitochan'ahua huachi, niitopi.

⁵Ninapotatona!, siriario'sa ya'huèapiquè yatashirahuaso pa'sapi. Ya'cariconpachinara tanahuantápi quènanconpi.

⁶Siniro nohuanton Siria sontaro'saso!, notohuaro' sontaro'sa toronano'saquè, cahuarioro'saquè, inaquèpita huè'sapiso pochin natanpi. Ina natanatona!: “Israiro copirnosó!, Iquipito copirno, Iti copirno, inapita copirnorosó! sontaronènpitarè chachin pahuèrèrin. Napoaton inapita ahueáponpoa huècapaiarinènpoa!,” topi. ⁷Ina ta'tona tashiro'porahuaso ta'amiatopi. Nè'mètè pèinèna ótènpiquèranchin patopi. Cahuarionènapita, moranènapita, inapitanta cha'ècaiso marè' patopi.

⁸Chana caniohuano'saso canconahuatona!, a'na nè'mètè pèiquè ya'conpi.

Inaquè coshatopi, o'opi, napopi. Naporahuatona!, prata, oro, a'mocaiso!, inapita mapi. Ina quèran mapiso!, aquèmiachin po'oconpi. Naquèranchin huènantarahuatona!, a'na nè'mètè pièquè ya'huèrè! yacoantarahuatona inapoantapi. ⁹Naporápi quèran inahua capini:

—Canpoa maréachin ma'sha macatèhua!, canpoaso' co noyahuè! nisarèhua!. Iporaso' noya nanan sha'huicaso! ya'huèpirinhüè!, co sha'huirèhuahuè!. Tahuèri huarè! sha'huihuatèhuaso!, ana'intaponènpoa!. Ipora chachin pa'sahuatèhua copirno pèinènquè siriario'sa ta'apiso' sha'huiconta'ahua!, niitopi.

¹⁰Ninapotatona!, Samaria'pa' paantapi. Cancontarahuatona!, a'paito sontaro'sa sha'huitoonpi:

—Siriario'sa ya'huèapiquè pa'piraihuè!, co manta ya'huèpihuè!. Cahuarioro'sa!, moraro'santa!, a'sonpiquèranchin ya'huèapi. Nè'mètè pèiro'santa ótènpiquèranchin nisapi, itopi. ¹¹Ina natanatona!, inahuaso Copirno pèinèna'paipisopita pèratona sha'huitopi.

¹²Copirnonta natantahuaton, tashi nipirinhüè! huènsèrin. Ina quèran hua'ano'sa ayontonahuaton itapon:

—Ma'sona siriario'sa yaonpotèrinpoaso!, carima sha'huichinquèma!. Tana quètárinpoaso! nani nitotatona!, yamonarinènpoa!: “Ya'huèarèhuaso patatèhua!, na'piahua!. Inapohuatèhua israiro'saso!, ya'huèpi quèran pipirahuatona huè'sapi. Inapohuachina ama tèparihuarahuè! camaicaso marè' maahua!,” nitopi ipora. Ina pochin yonquiatona naporapi, itèrin. ¹³A'na hua'anso napoaponahuè!, tapon:

—A'natèrapóichin cahuario quèparitèrin. Napoaton inaquè ya'mitèatona!, ni'contacaiso marè! sontaro'sa pa'ina!. Nanpihuachina!, noyatapon. Chimpachinanta!, noyatapon chachin.

Canpoanta isëquë co noya ya'huëá-parihuahuë', ténin.

¹⁴Napohuachina, cato toronanquë cahuarioro'sa a'sontahuatona', sontaro'sa ina marë' a'papi. ¹⁵Inapitaso' pa'sahuatona', cortanii'pa' huarë' ta'apiso imapi. Ya'ipi ira nani chachin në'mëtë, ma'sha, inapita otapiso' niraapi. Ina quëran huënantarahuatona', ni'piso copirno sha'huitiintapi. ¹⁶⁻¹⁸Ina natana-huatona', siriario'sa ya'huëapiquë pa'pi. Ya'ipiya quëran pa'sahuatona ma'sha mamiatopi. Napoaton Siniorori Irisio quëran sha'huirinso chachin cara quiro tricoloro'mo, sipataro'monta saota quiro, nipirinuë', a'naichin coriqui prata quëran nininquë nipa'antopi. Samaria ninano ya'coanaquë napopi. Copirnosu', catahuarinso' hua'an ninano ya'coana a'paicaso marë' acorin. Acopirinuë', hua'huayätërahuë piyapi'sa pipitona ya'taatopi. Inapotatona to'pi to'pitopi ni'ton, chiminin. Irisiori sha'huitërinso chachin nitopi. ¹⁹Irisiori co huachi cosharo pa'tacaso' sha'huihuachina, inaso co natëtonhuë': "Sinioro inápaquë huintanaro'sa i'soatopirinuë' tëranta', co naporanso chachin nisarinuë'," itërin. Napopirinuë', Irisiori naporo sha'huitërin: "Quëmanta mini ni'saran. Napoaponahuë', co ina ca'saranhuë'," itërin. ²⁰Napotërinso chachin ninin. Piyapi'sari ninano ya'coanaquë to'pi to'pitahtuatona tëpapi.

**Israiro'sa Yosëri catahuacaso
marë' sha'huirahuaton,
Irisio chimininso'**

13 (A'na tahuëri Irisiori a'nara pënëntona'pi a'parin: "Quio itopiso' israiro'sa copirnonën nicacaso marë' acoonquë'," itërin. Ina piquëran inaso copirno ya'conahuaton, Israiro copirno Coramo itopiso' tëparin. Cota

huënton copirno Ocosiasë itopisonta tëparin. Acapoco sa'in Quisapira itopisonta', Iniasë sha'huirinso chachin Quio camaitërin quëran inapa pa'cotë quëran të'yatohuachinara chiminin. Acapoco hui'ninpitanta tiquirin. Ina piquëran inaso' chiminin. Ina chiminpachina, hui'nin Coacasë itopiso ya'huë'rë', israiro'sa hua'anëntërin. Inanta chiminpachina, hui'nin Coasë itopiso ya'huë'rë', hua'anëntërin.) ¹⁴Naporo tahuëri'sa Irisioso', chiminchináchin caniorin. Ina natanaton, Coasë copirnorori paaparin. Quënanconahuaton iporin quëran na'nëtërin. Na'nëtapon pochin:
—¡Quëmaso' tatahuë pochin ninan!
¡Panca sontaro'sa huënton pochin nicatedon ya'ipi israiro'sacoi pa'poyaranco! itërin.

¹⁵—A'nara pë'chinan, shinërenënpita, inapita maquë', itërin Irisiori. Napotohuachina, copirnosu' inapita manin. ¹⁶⁻¹⁷Naporo' Irisiori itaantapon:
—Pë'chinanquë shinëre acorahuaton a'pacaso marë' ótoroquë', itërin. Coasëri inapotasu', piquëimirarin. Inapotapon pochin:

—Pi'i pipirinso parti quëran huintana ya'huërinso', i'soatëquë', itërin. Napotohuachina i'soatërin. Naporo' camaiantarin:

—Iporaso': ¡A'paquë huachi! itërin. Ina natanaton, Coasëso a'parin. Shinëre paaso', Irisioso tapon:

“¡Sinioro pëchinanën quëran chachin nicha'ësarinquëma! ¡Siriario'sa minsërahuaton nicha'ësarinquëma! Ina nohuanton quëmari Siria sontaro'sa Ahuico ninanoquë minsëaran. ¡Tiquiaquë huarë' nitaran!” itërin. ¹⁸Ina quëran camaiantarin:

—A'napita shinë'rëro'sa maquë', itërin. Napotohuachina copirnosu' inapita manin. Nani mapachina:

—Shinërero'saquë no'pa' huihui-quë, itaantarín Irisiori. Ina natanaton, Coasëo cararo no'pa' huihuítan tanan-pitërin. ¹⁹Naporinso marë' Irisiori no'huirin:

—A'natëráporohuë nipón, saotarohuë nipón huihuíran naporini, noya noya niitonhuë'. Siria sontaro'sa minsëra-huaton tiquimiachitonhuë'. Iporaso napoaponahuë', cararora inapita minsëaran, itërin. ²⁰Ina quëran Irisioso chiminin. Chiminpachina, quëmopinënpitari pa'pitopi. Ina piquëranso' Moapo ihuatë huëntono'sari israiro'sa ihuacaso marë' yáhuëcapaipi. Nani pi'ipiquë napopi. ²¹A'na tahuëri inapita huëcaso', israiro'santa chimipi pa'pitapi. Co huë'sapiso nicatoraraihuë' naporapirinahuë', a'nanaya ya'no-huachinara pa'yanpi. Pa'yanënaquë chimipiso', Irisioco po'mopi pirayan të'yatopi. Napotatona ta'ananpipi. Chimipiso napoaponahuë', Irisio nansë-quën cari cariaso chachin nantiantarahuaton, huanirin.

Samaria ninano canapiso'

18 (Israiro copirno Coasë itopiso piquëran, canchisë copirnoros'a ya'huëantarín. Inapitanta napoaponahuë', co Yosë natëtonaraihuë', co noyahuë' nininsoráchin nipi. Piquëran pochín ya'coninsoso', Osiasë itopi. Ina pa'pinso', Ira itopi.) ⁹Ina saota pi'ipi hua'anëntaso', Cota huëntón copirnonta', nani cara pi'ipi copirno ya'coninso nisarín. Inaso', Acaso hui'nin Isiquiasë itopi. Naporo tahuëri'sa Asiria copirno Saromanasaro itopiso' huë'nin. Sontaronënpitarë chachin huë'sahuatona', Samaria tancapitopi. Inapotahuatona ahuëpi. ¹⁰Tancapitopiso cara pi'ipi nanihuachina, canapi huachi. Naporo' Isiquiasëso', nani saota pi'ipitarín

copirno ya'coninso'. Osiasënta', nani iscón pi'ipitarín. ¹¹Asiria copirnorisrairo'sa canarahuatón, ya'huërinso ro'tëquë quëparín. Ara parti, Aporo parti, inapita parti acorín. Inapitaso', Cosaniiquë ya'huërin. Naporahuaton Mitia piyapiro'sa ninanonënaquënta', acorín. ¹²Sinioroso Yosënëna nipirinhue', co natëpiso marëhuë' inapotopi. Inapitarë anoyatërinso', co natëpihuë'. Moisésënta camaitërinso' co natëpihuë'. Inaso', Sinioro natëton no'tëquën camaitopirinhue', co natëpihuë'.

Sinaquiripo Cota huëntón ahuëcaso marë' huë'ninso'

¹³Isiquiasë copirno shonca catapini pi'ipi hua'anëntaso', Asiria copirno Sinaquiripo itopisori ahuëcaso marë' huëcapairín. Ya'ipi pairahuan ninanoro'sa Cota huëntónquë ya'huërinso', ahuërahuatón canara'piarín. ¹⁴Asiria copirno Naquisëquë ya'huëaso', Isiquiasëri nontacaso marë' comision a'patërin. Iso pochín ta'caso' a'patërin: “Tëhuërahuë. Napopirahuë', ama ya'contatoncoi ahuëcoisohuë'. Ina marë' onposo' pahuërëta'huaso camaihuatanco, pahuërëranquën,” ténin copirnonëhuë, itërin. Napotohuachina inaso': “Iscon huaranca iscón pasa iscón shonca quiro prata. Nisahuatón iscón pasa iscón shonca quiro oro. Inanapo Isiquiasë pahuërë'inco nipachin,” ténin. ¹⁵⁻¹⁶Napohuachina Isiquiasëso', Yosë chinotacaso pëiquë prata ya'huërinso', ya'ipi manín. Hua'anëntërinso pëiquënta pa'ton nininsopita taparín. Inaquënta prata ya'huërinso', ya'ipi manín. Naporo chachin Yosë chinotacaso pëi ya'coanaro'sa oro quëran apashitërinso', mataantarín. Ya'ipi inapita masahuatón, Asiria copirno quëtërin.

¹⁷⁻¹⁸Ina piquëran inaso', cara hua'ano'sa chiniquën nanantopisopita Naquisi quëran Quirosarinquë a'parin. Panca sontaro'sa huëntonta', inapitarë a'parin. Isiquiasë, sontaronënpita, inapitarë niahuëcaiso marë' naporin. Inapita hua'ano'saso', a'nara ya'ipi sontaronënpita hua'anën ya'conin. A'nanta', sontaro'sa quëpana'pi hua'an ya'conin. A'naso nipirinhüë', catahuarinso' hua'an. Ya'ipi inapita pa'sahuatona', Quion huinan quëran cashatona', i'sha quëpapiso ya'cari' ya'huëconpi. Ina cashapisoso', panca tapainanquë mëtai-conin. Inaquë piyapi'sa pë'sainacaiso marë' pa'pi. Ina quëran Isiquiasë përapinontacaiso marë'. Përapirinhüë', inaso co pa'ninhüë', cara hua'ano'sa inapita nontacaiso marë' a'parin. A'naso', hua'anëntërinso pëiquë camaitona'pi. Inaso', Iriaquin itopi. A'nanta copirnoros' onpo hua'anëntopisona ninshitona'pi. Inaso', Sipina itopi. Asapo hui'nin Coa itopisonta', ninshitona'pi. Inanta pa'nin.

Asiria hua'ano'sa nocantopiso'

¹⁹Canconpachinara, Asiria hua'ano'sari itapona': "Naporin Asiria copirno: 'Noya ipora ya'huëarihua', ama chinsohuë' Isiquiasë. ²⁰'Noyasha anoyatohuato, co ahüëaponacohüë', topachin ninon-pintarin. Panca sontaro'sa huënton ya'huëtahuatonpo', miso ahüëtahuatëra tëhuëchinsol, no'tëquën ina pochin nonsarëhua'. ¡Chinitamacoso marë' co insonta nanitërinhuë' catahuainënuquëmaso! ²¹'Iquipitoro'sa catahuapona'coi,' tënama ipora. Napopiramahuë', iquipitoro'saso piquiranan nopantë pochin niconpi. Piquiranan nopantëquë piquëëtohuatëra, pápi papitarinpo'. Inapochin Iquipito copirnoros' ya'ipi catahuacaiso marë' chinotopisopita nitapon. ²²Naporahuaton:

'Sinioroso Yosënhüëi ni'ton, ina catahuapona'coi,' tënama'. Iráca canpitaso', itohua itohua ina Yosë chinotamaso marë' artaroro'sa ya'huëtërinquëma'. Isiquiasëso nipirinhüë', ina artaroro'sa ayatëra'piarin. Naporahuaton ya'ipi Quirosarinquë ya'huëramasopita, 'iso ninanoquë artaro ya'huërin. Isëquëächin Sinioro chinotoco', itërinquëma'. Ya'ipi Cota huëntonquë ya'huëpisopitanta', ina chachin camairin. ²³Pa'a hua'anëhuëre' Isiquiasë anoyachin. Sontaro'sa cahuarioquë pa'piso' yoniton ananiin. Napohuachin, carima cato huaranca cahuario quëtaranquëma'. ²⁴Ina natanaton, Isiquiasëso tosarín: 'Iquipitoquë cahuarioro'sa ma'patarahüë. Sontaro'santa cahuarioquë pa'pisopita inaquë ma'patarahüë,' topachin, topinan quëran napoarin. Napoaton ma'patopirinhüë tëranta', co nanitarinhüë' Asiria sontaro'sa nita'atacaso'. ¡Apinapicha nininso' hua'an tëranta co nita'atarinhüë'! ²⁵Naporahuaton: 'Inahuara nohuanton ahüëinacoiso marë' huë'pi,' topachin, co no'tëquën yonquirinhüë'. Sinioro catahuarincoi ni'ton, minsëarainquëma'. Ina catahuarincoi ni'toi, no'panëma ata'huantarai. Ina camairincoi ni'toi, po'sarai, itonco hua'anëma', itopi.

²⁶Napotohuachina Iriaquin, Sipina, Coa, inapitari itapona':

—Ama onpopionta quiya nonaiquë nontocoisohüë'. Paira aipi nisapisopitanta natanpachina'. Quiyaso' nitotërai ni'ton, Aran nananquë nontocoi topiraihüë', itopi. ²⁷Napotopirinhüë', Asiria hua'anso', tapon:

—Co Isiquiasëráchin nonta'huaiso marë', Asiria copirno a'parincoihuë'. Paira aipi nisapisopitanta', nitotacaiso' nohuantërin. Inapitanta canpita pochachin chi'chi' ca'chináchin, iyai o'ochináchin nisapi, itërin.

28-29 Napotahuaton Israiro nananqué chiníquén nonin:

—Asiria copirno naporinso natanco!:' "Isiquiasé nonpintárinquéma ni'ton, ama natécosohué! Inaso co onporonta nanitarinhué! sontaronéhuépita quéran nicha'ëinquémaso!.' 30 Inaso!:' 'Sinioro ninahua nicha'ëinpoa! Ina nohuanton iséqueso!, co Asiria sontaro'sa ya'conatona minsëarinénpoahué!,' itërinquéma!.' 31 Napotopirinquémahué!, ama inaso natécosohué! Asiria copirno tëhuénchinso napotërinquéma!:' Ama huachi chinitácoisohué! Nanan anoyatahua hua'anénchinquéma! Napohuatama!, oparonëma nitërinso ca'sarama! Iquiranëmanta nitërinso!, ca'sarama! I'shanëmanta taparamaquëranchin o'osarama!.' 32 Ina piquëran a'na ro'të'pa! quëpaponquéma! Iso no'panëma pochin ninin'pa! quëpaponquéma! Inaquë pan nicacaso maré! trico noya noyatërin. Huinonta nicacaso maré! opa noya noyatërin. Oriponta! noyatërin ni'ton, notohuaró! toma ocoipi. Ninointa co pahuaninhué! Inaquë pa'patama! noya ya'huëarama! Co chiminaramahué! Isiquiasëso pënënaténquéma!:' 'Sinioro nicha'ësarinpóa!,' itárinquéma! Napotaténquéma inaso!, nonpintárinquéma! Napoaton co ina natëamaso ya'huërinhué!.' 33 Asiria copirno sontaronënpitacoiso!, nisha nisha nacionquë ya'huëpisopita minsëra'piarai. Co inso nacion tëranta!, yosënënarí nicha'ërinhué!.' 34 Amatoquë, Arohuatoquë, Sihuaropaimoquë, Inanquë, Ipaquë, inaquëpita nisha nisha mamanshi moshapi. ¡Moshapirinahué!, ahuëhuatoira co mamanshinënarí nicha'ërinhué! Samariaquë ya'huëpisopita tëranta co yosënënarí nicha'ërinhué!.' 35 Co inso yosënëna tëranta!, inapita ninanoro'sa quiya quëran nicha'ërinhué!.' ¡Quiyaso!

Quirosarínquë ya'huërai ni'ton, Sinioro nicha'ësaríncoi! co ta'camaso ya'huërinhué!,' itërin.

36 Napotopirínhué!, inapitaso co manta a'panitopihué! Isiquiasëri ina pochin camairin ni'ton, co a'panipihué!.' 37 Ina natanatona!, Isiquiasé a'parinsopitaso co napion cancantopi. Napoatona a'mopiso oshapi. Ina quëran Asiria hua'ani napotërinso!, Isiquiasé sha'huitacaiso maré! paantapi.

Asiria copirno quëran cha'ëpiso'

19 1 Cara hua'ano'sariso!, Asiria hua'ani napotërinso! Isiquiasé sha'huitonpi. Ina natanaton, co napion cancantërin. Inapoaton a'morinso osharin. Ina quëran sa'catën a'mosahuaton, Sinioro chinotacaso pëiquë Yosë nontacaso maré! pa'nin. 2 Co'huara inaquë pa'shátëraponhué!, Iriaquin, Sipina, corto hua'ano'sa masho masho nipisopita, inapita camairin: "Sa'catën a'mosahuatoma!, Amosë hui'nin Isaiasë pënëntona'pi ni'conco!.' 3 Cantonpatama! iso pochin sha'huitoco!:' 'Iporaso! co napion cantarëhua! Inimicoro'sa aparisitatënënpoa!, taparo nitari-nënpoa! Napoaton sanapi hua'hua iquitohuachina, co nanitërinsohué pochin nisarëhua!.' 4 Sinioroso Yosënëni'ton, ya'ipi nitotërin. Asiria copirnorí hua'ano'sa a'parinsopita quëran pinorinsonta!, natanin. Ma'cha ina natanaton ana'intërin naporini, noya niitonhué! Quëmanta Sinioro nontëquë ya'huëarëhuaso!, catahuainpoa!, tënin Isiquiasé,' itonco!,' itërin.

5 Napotohuachina, inapitaso pa'pi. Isaiasë quënanconahuatona!, copirno naporinso sha'huitonpi. 6 Natanahuaton inaso!:' "Hua'anëma sha'huitoco!:' 'Asiria copirno piyapinënpita na'con pinorinaco.

Ama ina natanaton pa'yanquësohuë'.
 7Ca nohuanton nanan natantarin. Ina natanaton, ya'huërinquë paantarin. Inaquë nipachina, tëpapon huachi,' tënin Sinioro," itërin.

8Napoasoi Asiria copirnosoi, Naquisi ninano patahuaton, Nipina ninano ahuëcaso marë' pantarin. Asiria sontaro'sa hua'anso' ina natanahuaton, sontaronënpitarë chachin inatohua panantarin. 9Asiria copirnosoi inaquë ni'so', nanan natantërin: "Iquipito copirno Tiraca itopiso', ahuëinquënso marë' huë'sarin. Cota huënton sontaro'sa catahuacaiso marë' huë'sarin," itopi.

Napotopiso' natanaton, naquëranchin hua'ano'sa a'paantarin. Isiquiasë copirno quirica quëpatacaiso marë', a'parin. 10Ninshitaton naporin: "Quëmaso Yosënën napotërinquën: 'Ca nohuanton asiriario'saso', co minsëarinquëmahuë', itërinquën. Napotohuachinquëna, quëmaso' ina natëran. Napotopirinquënhuë', ama natëquësohuë'. 11Nisha nisha copirnorosari nisha nisha parti hua'anëntopirinahuë', Asiria copirnorosari ata'huantëra'piapi. Inpitasona ata'huantacaiso yonquihuachinara, inapotëra'piapi. Napoaton quëmanta': '¡Sinioro nicha'ësarincoi quiyaso!' Co ta'camaso ya'huërinhuë'. 12Iraca shimashonëhuëpitanta copirno ya'conpi. Inapitanta na'a ninanoro'sa ata'huantopi. Inapitaso' nisha nisha yosëro'sa moshapirinahuë', co inapitari nicha'ërinhuë': Cosan ninano', Aran, Nisihui, Tirasaro, inapita ninanoro'sa ata'huantopi. (Tirasaroquëso', Piti-itin parti quëran huëcatona inaquë ya'huëpirinahuë', ata'huantopi.) 13Amatoquë, Arohuatoquë, Sihuaropaimoquë, Inanquë, Ipaquë, jinaquëpita copirnorosai hua'anëntopiso', nani ta'huantopi!' tënin ninshitaton.

14Asiria copirno piyapinënpitari Isiquiasë quirica quëtopi. Ma'parahuaton nontërin.

Nani nontahuaton, Yosë chinotacaso pëiquë pa'nin. Inaquë nipachina, oporinahuaton Sinioro caposonën notënanquë a'notoonin. 15Ina quëran Yosë nontaton: "Quëmaso' Sinioro, Yosënuën. Israirosaco chinotërainquën. Quiropino'sa aipi, hua'anëntëranso shiranën ya'huërin. Quëmariáchin ya'ipi naciono'sa ninan. Isoro'pa', pi'iro'të', inapitanta quëma nohuanton ya'huërin. 16Asiria copirno ninshitaton pinorinquënso' natanquë'. Quëmaso' nanpirápiranhuë', napotërinquën. 17Tëhuënhachin mini Asiria copirnorosai nisha nisha naciono'sa ata'huantopi. 18Mamanshinënapitanta', pënuë a'përa'piapi. Inapitaso' co Yosëhuë ni'ton, napotopi. Piyapi'sari na'pi quëran, nontë quëran, inaranpita nipi ni'ton, napotëra'piapi. 19Quëmaso Sinioro, Yosënëhuënuën. Asiriario'sa chiníquën nanantopirinahuë', inapita quëran nicha'ëcoi. Inapotohuatancoi ya'ipi naciono'sa isoro'paquë ya'huërinso', quëmaíchín Sinioronquën ninanso' nitotapi huachi," itërin.

20Naporoi Isaiasëri, Isiquiasë sha'huitacaso marë' a'nara comision a'patërin. Iso pochin ta'caso' a'patërin: "Yosënënpoa nontëranso', nani nataninquën. 21Iso pochin Siniorori Asiria copirno anitotërin:

'Quirosarinquë ya'huëpisopita nanon pochin nicatona',
 tëhuaponënuën Asiria copirno.
 Tëhuatënën huësë huësétapona'.
 Ninanonëna patohuatan, napoapona'.

22 ¿Ca nipirahuë' pinoranco ti?
 ¿Ca nipirahuë' iquianantëranco ti?

"¡Co insonta minsëarincóhuë'!"
 ta'ton nocananco.

Caso Yoséco. Israiro'sa chinotë-rinaco.
 Noyasáchin nipirahué', napotë-ranco.
²³ Piyapinënpita quëran no'huitonco naporan:
 “Quira toronano'sa co pichicasohué' ya'huëtërinco.
 Inapitaquë paato, motopiro'sa hui'nimotën'pa' nanpërahuë.
 Nipano motopi hui'nimotën'pa' nanpërahuë.
 Nonararo'sa inaquë panca panca nipisopita a'nërahuë.
 Pino naranta noyanpinayanchin nipisopita napotërahuë.
 Ina inápa motopiro'saquë nanpërahuë.
 Inaquë nararo'saso', sha'pinan pochin ya'huërin.
²⁴ Nisharo'sa ya'huëpíquë posoro'sa ihuato o'orahuë.
 Ya'ipi Iquipito iro'santa', i'naitato ayanirahuë,” toconan.
²⁵ Quëmaso': “Caora nohuanto inaporahuë,” topiranhué', iporaso nitotëquë huachi.
 ¡Ca nohuanton, ina pochin ninan!
 Iráca quëran huaré' yonquirahuëso', nani nanirin.
 Napoaton pairahuan ninanoro'sa nipirinahuë', ata'huantëran.
 Inapotahuaton na'piro'sa', nararo'sa', inapítara'
 yamo yamo toconin acoran.
²⁶ Ina ninanoro'saquë ya'huëpísopitaso', panpatoro pochin niconpi.
 Napoatona pa'pi të'huatërinën.
 Të'huatatënën pa'pi taparo nipi.
 Panpatoro nasha paporinso' hua'tërëso pochin co manta chinipihué'.

Socatë pëipitëquë, pacatoro paporinso pochin niconpi.
 Inanpi pacatoroso', pi'iri co oshatarinhuë' ahuitapon.
 Ina pochin quëmarinta', inapita minsëcaso' co oshatëranhuë'.
²⁷ Intohuaso' pa'patan, nani nitotërahuë.
 Ma'sona nipatananta', ya'ipi nitotërahuë.
 No'huimiatërancosonta', nitotërahuë.
²⁸ No'huitomiatëranso', nocantomiatëranso', inapita nitotërahuë.
 Ina nitotato, yo'nananëhuë quëran a'tënitëtaranquën.
 Cahuario hua'nanan acatënto-huatëra, noya ótéëré'.
 Inapotatë pochin nitohuatënquën, naporu huaré' natëaranco.
 Huë'nansotaquëchin apayantaantaranquën, 'itërin,” tënin.
²⁹ Ina quëran Isaiasëso', Isiquiasë paaparin.
 Quënanconahuaton iso pochin sha'huitërin:
 “Inaporé'pota'ma nica,” topatan, isopoarinquëran inapocaso nitotaran:
 Cato pi'ipi trico inaora paporinso' ca'sarama'.
 Ina quëran niantarinquëso', canpitaora sha'tatoma nitërinso' masarama'.
 Oparotohuatama', nitërinso' ca'sarama'.
³⁰ Cota huëntonquë quëparitopisopitaso',
 sharo'sa itëhuanatona nitërinso pochin nisapi.
³¹ Co ya'ipi Quirosarinquë ya'huëramasopita ta'huantaramahué'.

Na'amiachinquëma cha'ësarama'.

Sinioroso' ya'ipi nanitaparín.

Pa'pi a'pítatonpoa napotarinpoa'.

³² Asiria copirnonta yonquiaton, Sinioro naporín:

“Co Quirosarínquë ya'coanín-huë'.

Co a'na shinërë tëranta a'papon-huë'.

Co iscotonënquë na'pítón ahuëtarínhuë'.

Paira nanpëtacaso marënta', co no'pa' nanpënan nicapon-huë'.

³³ Pa'pachina, huë'shirínso ira chachín pa'tonantapon.

Co Quirosarínquë ya'conapon-huë'.

Ca Sinioroco napotaranquëma'.

³⁴ Cari chachín iso ninano pa'poyato nicha'ësarahuë'.

Piyapínëhuë Tapi natërinco ni'ton, napoarahuë'.

Ca napoarahuë ni'ton, inapota'huanquëmaso ya'huërin,” tënin Sinioro, itërin.

³⁵ Naporo tashí chachín Sinioro anquëninëni pa'sahuaton, Asiria sontaro'sa tëpaconín. Pasa posa shonca a'natëräpo huaranca tëpachanín. Tahuërihuachina nanpipisopitaso ni'pirínahuë', chimín-pisopita na'con na'con quëhuënantapi ni'pi. ³⁶ Ina nicaton Asiria copirnosó', tapatacaiso' camaitërin. Nani tapatohuachinara, hua'anëntërinso ninanoquë panantapi. Inaso ninano', Nínihui itopi.

³⁷ A'na tahuëri Asiria copirnosó', Nisoroco mamanshi moshapiso pëiquë ya'conín. Ina moshaso chachín cato hui'ninpitari huëcapairahuatona tëpapi. Inapitasó' Atëramirico, Sarisiri, inapita.

Pa'pina tëparahuatona', Ararato partí ta'api. Chimipicosó', a'nanta hui'nín ya'huëtërin Isaraton itërinso'. Inari pa'pín ya'huërëtatón, Asiria hua'anëntaantarin.

Cota huëntonquë Cosiasë hua'anëntërinso'

22 (Isiquiasë chiminpachina, hui'nín Manasisi itërinsoari ya'huërëterín. Ina ya'huërë chiminpachina, hui'nín Amon itërinsoari ya'huërëtaantarin. Amon ya'huërë chiminpachina, hui'nín Cosiasë itërinsoari ya'huërëtaantarin.) ¹ Cosiasë Cota huëntón copirno nicacaso marë' caniaritohuachina, posa pi'ipiíchín ya'huëtërin. Cara shonca a'na pi'ipi Quirosarínquë copirno ya'conín. A'shínso', Ataia hui'nín Itita itopi. Posocato ninanoquë ya'huërin. ² Cosiasë hua'anëntapon noyasáchin ninín. No'tëquën Sinioro natërin. Iráca shimashonën Tapi naporínso pochín inanta ninín.

Iráca pënëntërinso' quirica quënanpiso'

³⁻⁴ Copirnoró'sa hua'anëntërinso ninshítóna'píso', Sahuín itopi. Inaso pa'pín, Asariasë itopi. Inanta pa'pín, Misoramó itopi. Cosiasë copirno shonca canchisë pi'í copirno ya'conínso nisa-huasó', Sahuín përasahuaton, Sinioro chinotopiso pëiquë a'parín. Inaquë Iriquiasë corto hua'an nontatón, iso pochín sha'huitacaso marë' camairín:

—Nihuiro'sasó', Sinioro chinotacaso pëi ya'coanaquë a'paitopi. Naporahuaton isairó'sa Sinioro marë' coriqui quëpachinara, yontónpi. Ina yontónpiso ma'paquë'. ⁵⁻⁶ Nani ma'pahuatan Yosë chinotacaso pëi anoyatóna'piro'sa hua'anënpita quëtëquë'. Inapitari sacatoró'sa pahuërërapí. Nontë camayo

nipisopita, sacato hua'ano'sa, pëina'piro'sa, inapita. Naporahuaton, ina coriqui quëran chachin nontëro'sa, na'piro'sa pëicai marë' nininso', inapita pa'anapi. Inapitaso' nohuantapi Yosë chinotacaso pëi anoyatacaiso marë'.⁷ Inapitaso co ihuatatonaraihuë', no'të-quën sacatapi. Napoaton onpo castarapiso', co sha'huitiinënso ya'huërinhuë', itëquë', itërin.

⁸ Napotohuachina, pa'sahuaton sha'huitoonin. Nani natanahuaton, Iriquisasëso' a'na sha'huitërin: “Sinioro chinotacaso pëi acoana, iráca pënëntërinso' quirica quënanai. Ma'tana iso'” itahuaton quëtërin. Quëtohuachina, Sahuinso' ina ma'parahuaton nontërin.

⁹⁻¹⁰ Ina piquëran copirno sha'huitoonin: —Yosë chinotacaso pëiquë coriqui ya'huërinso', piyapinënpitari nani yontonpi. Inapotahuatona', pëi anoyatona'piro'sa quëtöpi. Naporahuaton Iriquisasë corto hua'an, iso quirica quëtërinco, itërin. Napotahuaton Cosiasë copirno natanacaso marë' nontërin.¹¹ Iráca pënëntërinso quirica natanahuaton, copirnosos a'morinso osharin. Sëtërinso^a nitotacaiso marë' naporin.¹² Ina quëran corto hua'an Iriquisasë amatahuaton, Sahuin hui'nin Aican itopisonta amatërin. Micaiasë hui'nin Acaporo', Sahuin ninshitona'pi, piyapinën Asaiasë itërinso', inapitanta amatërin. Huë'pachinara, itapon:

¹³ —Paatoma', onpopinso na'nincoso', Sinioro natanco'. Ya'ipi iso ninanoquë ya'huëpisopita, ya'ipi Cota huëntonquë ya'huëpisopita, inapitanta onpopinso Yosëri ni'ninso', natanco'. Iso quirica quëran inaso pënënpirinpoahuë', co natërehuahuë'. Shimashonënpaopitanta',

pënëntërinso' co natëpihuë'. Napoaton ipora Sinioroso', pa'pi no'huitomara, itërin.

¹⁴⁻¹⁶ Napotohuachina, inapitaso Saron sa'in Orata itopiso', nicapona pa'pi. Inaso sanapi, Yosë yonquirinso sha'huina'pi. So'inso', Tiquipa hui'nin. Ya'huëre' inanta', Arasi hui'nin. Arasiso', corto hua'ano'sa a'morinso tapanapi. Orataso so'inë', Quirosarin quëran ya'natiirinso barrio pirayan ya'huërin. Cantonahuatona natanpachinara:

—Sinioro chinotërehuaso naporin: “Natanamacoso marë' a'parinquëmaso', iso pochin sha'huitonco': ‘Caso Sinioroco napotaranquën. Tëhuëchachin Quirosarinquë ya'huëpisopita ana'antarahuë. Moisésë ninshitërinso chachin iso ninano ata'huantarahuë. Pënëntërahuëso' quiri-caquë Cota huënton copirno nataninso chachin nitarahuë. ¹⁷ Ya'ipi Cota huënton israiro'sa a'porinaco. Inapoatona nisha nisha mamanshiro'sa moshacaiso marë' yonarin pochin nininso', a'pëpi. Na'con co noyahuë' nipiso marë' ano'huitërinaco. Napoaton isëquë ya'huëpisopita ana'inta'huaso ya'huërin huachi,' itoco'” ténahuë. ¹⁸⁻¹⁹ Napoaponahuë a'pairinquëmasonta', iso pochin sha'huitoco': “Pënëntërahuëso' quirica nontohuachina, quëmaso natëran: ‘Iso ro'tëquë ya'huëpisopita ata'huantarahuë,’ ténahuëso' natanaton, co napion cancantëran. Oshanën marë' sëtëran. Piyapinënpita oshanën marënta', sëtëran. Shimashonënpitanta', co natëpiso marëhuë' naporan. Inapoaton a'moranso osharan. Inaporanso marë' carinta', nontërancoso natananquën. Ca Sinioroco napotaranquën. ²⁰ Carinquën quëtëranquën noya chimintamaso'. Inapoaton shimashonënpita pa'pitoquë

^a 22.11 Sëtërinso' topachina: “Pënëntërinso' quirica co natërahuë ni'quëhuarë', Yosë ana'in-tiinso ya'huërin,” ta'ton naporin.

pa'pitaponën. Iso ninano', piyapinënpita, inapita ata'huantërahuëquë parisitopiso', co ni'saranhuë', tënin, itonco hua'anëma',” itërin.

Copirno a'parinsopitaso', hua'anë-naquë huëntantarahuatona ina inachachin sha'huitopi.

23 ¹Ina natanahuaton, copirnosos Quirosarinquë ya'ipi ansianoro'sa ya'huëpiso amatërin. Ya'ipi Cota huëntonquë ya'huëpisopitanta', amatërin.

²Amatohuachina, ya'ipi huë'pi. Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëpisopitanta', niyontonpi. Pënëntona'piro'sa', corto hua'ano'sa', inapitanta Yosë chinotacaso pëiquë niyontonpi. Inaquë Cosiasë copirnosos', Siniororë anoyatopiso quirica^b ninshitopiso' chiniquën nontërin. Inaso' quirica Sinioro chinotacaso pëiquë nasha quënanpiso'. ³Nani nontohuachina, Yosë pëinën ya'coanaquë panca onë pochin nininsos' pirayan huanirin. Inaquë huanirahuaton, Sinioro natëcaiso marë' sha'huitërin. Ya'ipi cancanëna quëran huarë' pënëntërinso', camaitërinso', inapita natëcaiso' sha'huitërin. Siniororë anoyatopiso natëcaisonta', sha'huitërin. Ya'ipi inapitaso', pënëntërinso' quiricaquë ninshitopinan nani ya'huërin. Ina pochin sha'huihuachina, ya'ipi niyontonpisopitanta', ina pochachin natëcaiso' Sinioro sha'huitopi.

**Cota huëntonquë Cosiasë
noya noya Yosë imacaiso
camaitërinso'**

⁴Sinioro natëcaiso' sha'huitopiso piquëran, Cosiasëso' Iriquiasë corto hua'an përarin. A'napita corto hua'ano'sa', ya'coana a'pairo'sa', inapitanta përasahuaton camairin: “Sinioro chinotopiso pëiquë, Paaro mamanshi chinotacaiso marë' nisha nisha ma'sha

ya'huërin, Asira mamanshi payanta moshacaiso marë' ya'huërin. Nisha nisha tayora moshacaiso marënta ya'huërin. Ya'ipi inapita ocoirahuatoma', ninano aipiran ahuiquitoco'. Sitron i'sha yonsanquë imino'saquënta', napopinchin ahuiquitoco'. Ina ahuiquitëramaso yanonënta', Pitiri'pa' quëpaco',” itërin.

⁵Amon copirno, Manasisi copirno, inapitaso iráca mamanshiráchin pa'yatopi. Napoatona inapita moshacaiso marë' corto hua'ano'sa' acora'piapi. Quirosarin pairapipiso' tahuirinquë, inahuara nohuanton artaroro'sa acopiso ya'huërin. Cota huënton ninanoro'saquënta ya'huërin. Inaquëpita ina corto hua'ano'saso', Paaro marë', pi'i marë', nisha nisha tayoraro'sa marënta', yonarin pochin nininsos' a'pëpi. Ya'ipi ina corto hua'ano'sa Cosiasëri camaiton: “Canpitaso' co huachi corto hua'ano'sa nisaramahuë'. Co huachi yonarin pochin nininsos' a'pëaramahuë',” itërin. ⁶Nara moshacaiso marënta patëtopiso', Yosë chinotacaso pëiquë ya'huëpirinhuë'. Inaso', Asotariti itopi. Inanta', Cosiasë camaitërin quëran corto hua'ano'sari ocoipi. Ocoirahuatona', Sitron i'sha yonsanquë a'pëpi. Ina quëran yanonën masahuatona', sa'ahuaros' chimin-pachinara pa'pitopisoanaquë pa'sapi. ⁷Sinioro chinotacaso pëi i'iratëquënta', na'a patoanaro'sa acopi. Inaquë nimonshitapona pochin mamanshi moshacaiso marë' acopi. A'naquën sanapi'santa inaquë chachin Asira marë' a'mopiso nipi. Cosiasëri ina patoanaro'sa aohuatërin. Quëmapi'sa', sanapi'sa', inapitanta inaquë sacatopiso', a'papi.

⁸⁻⁹Naporo tahuëri'sa na'a Nihui huënton corto hua'ano'sa ya'huëpi. Inapitaso' Cota huënton ninanoro'saquë

^b23.2 Siniororë anoyatopiso quirica: Iráca pënëntërinso' quirica ina chachin tapon naporin.

ya'huëatona', Sinioro marë' yonarin pochin nininso' a'pëpi. Inahuara nohuanton artaroro'sa acopiquë napopiso marë', Cosiasëri Quirosarinquë huëcacaïso camairin. Huë'pachinara ayontonahuaton itapon: "Canpitaso', inahuara nohuanton artaroro'sa acopiquë yonarin pochin nininso' a'përama'. Pëtëtë parti Quipa ninano quëran, pë'natë parti Piirsipa ninanoquë huarë' inaporama'. Inaquëpita artaroro'sa ya'huërinso', co Yosë marë' acopihuë'. Co inaquë Sinioro chinotacaïso ya'huërinhuë'," itërin. Napotahuaton camairin: "A'napita corto hua'ano'sarë'quëma', pan co ahuëpocatopinahuë' noya ca'co'. Napoaponahuë', Sinioro pëinën artaroquë ma'sha ina marë' quëpiso', co a'pëamaso ya'huërinhuë'," itërin. Quirosarin chinchinta', Cosoi itopi. Inanta', ninano ya'coana ahuënan quëran artaroro'sa acorin. Sopairo'sa chinotacaïso marë' acorin. Inapitanta copirno camaitërin quëran corto hua'ano'sa', Yosë pëinën ya'coana a'pairo'sa', inapitari ohuatopi. ¹⁰Pini-inon motopianaquënta', Moroco mamanshi moshacaïso marë' artaro ya'huërin. Inaquë a'naquën hui'nina ahuiquitahuatona', ina mamanshi moshapi. Inapopirinahuë', Cosiasëri camairin ina artaro tapicaïso'. Ama insonta huachi, inaquë hui'nina a'pëcaïso marëhuë' inapotopi.

¹¹Iráca copirnorosari pi'i moshacaïso marë' toronan cahuarionënpitarë chachin acotopi. Inapitaso' Sinioro chinotacaïso pëi ya'coanaquë acopi. Ina pirayan Natan-mirico hua'an ya'huërin. Ina hua'ani cahuarioro'sa ina marë' acopiso' a'pairin. Napopirinahuë' Cosiasëri ina cahuarioro'sa aosëretërin. Toronanta a'përahuaton ahuiquitërin. ¹²Manasisi copirno

ya'huëapon, mamanshiro'sa moshacaïso marë' artaroro'sa anitërin. Sinioro chinotacaïso pëi i'iratënuquë, anitërin. A'napita copirnorosanta', ina pochachin anitopi. Acaso copirno patoananën a'caontarinso aipi artaroro'sa anitopi. Inapita artaroro'santa', Cosiasë copirnoroi aohuatërin. Inapita pa'qui pa'quitopi. Inapotahuatona no'morainpitaso', Sitron i'sha'pa' inquitopi.

¹³Iráca Saromon copirnonta', Oriposë motopiquë sor parti quëran artaroro'sa anitërin. Asotariti mamanshi moshacaïso marë', anitërin. Inaso' mamanshi, sitonosari mosharinsó'. Quimosi mamanshi marënta', anitërin. Inanta moaporosari mosharin. Mirico mamanshi marënta', anitërin. Inaso', amonosari mosharin. Ya'ipi ina mamanshiro'sa Siniorori co quë'yarinhue'. Napoaton Cosiasëri: "Ina artaroro'saso', co Sinioro marë' acopisohue'," ta'ton, ya'ipi ata'huantërin.

¹⁴Na'piro'sa', nararo'sa', inapita moshacaïso marë' acopiso', apa'quitëra'piarin. Inapotahuaton atë'yatëra'piarin. Inapita acopiquëso', piyapi nansëro'sa acotëra'piapi.

¹⁵Napato hui'nin Quiropoamo copirnonta iráca, inaora nohuanton artaro acopisoanpi Pitiriquë acorin. Toroa'hua nonanpiso' moshacaïso marë' naporin. Inaquë moshatatona', israiro'sa oshahuanpi. Cosiasë, corto hua'ano'sa', ya'coana a'pairo'sa', inapitari pa'sahuatona', ohuatoonpi. Inapotahuatona pa'qui pa'quitopi. No'moraináchin acorahuatona', ahuiquitopi. Inaquë chachin Asira mamanshi nonanpisonta ya'huëpirinhue', inanta inapotopi. ¹⁶Co'huara ina artaro ohuachátërasoihuë', po'nin. Ina pirayan motopia'huaquë nipa'pito-piso ya'huërin. Ina nicaaton Cosiasëri catahuarinsopita itapon: "Nansëro'sa inaquë ya'huërinso', ocoirahuatoma

quëco,' itërin. Quëpatohuachinara, ina artaro aipi ahuiquitërin. Ama huachi inso tëranta inaquë ma'sha ahuiquita-caso marëhuë', inapotërin. Quiropoamo nanpiso chachin, a'na pënëntona'piri inapotacaso sha'huitërin. Sha'huitërinso chachin Cosiasëri nitërin. ¹⁷Ina quëran Cosiasëso', natantërin:

—¿Isopo na'pi ahuanipiso'? tënin. Napohuachina ya'huëhuano'sari:

—Inaquë mini Cota huënton pënëntona'pi pa'pitopi. Inaso iráca huë'nin. Naporo' iso artaro quëmari isopotamaso', ninorin, itopi. ¹⁸Naporo' Cosiasë camaitërin:

—Tananpitoco inaso!. Co incari tëranta nansëquën së'huacaso ya'huërinhuë', tënin. Inapoatona!, co inaso nansëquën së'huapihuë'. Pënëntona'pi Samaria quëran huë'ninsonta chiminpachina, inaquë chachin pa'pitopi ni'ton, co inanta nansëquën së'huapihuë'.

¹⁹Samariaquënta inahuara nohuanton artaroro'sa acopiso ya'huërin. A'naquën artoro'sa ya'huërinquëso', Israiro copirnoros' sa camaitohuachinara pëi acotëra'piapi. Inapoatona Sinioro pa'pi ano'huitopi. Napoaton Cosiasëri ya'ipi inapitanta!, aohuatëra'piarin. Pitiriquë ya'huëinsopita nitërinso pochin inapitanta nitërin. ²⁰Co'huara ina artaroro'sa ata'huanchátërasohuë', corto hua'ano'sa inaquë mamanshi moshapisopita atëpatërin. Ina artaroro'sa aipi inapotërin. Inaquë chachin piyapi nansëro'santa ahuiquitopi. Inaporahuaton Quirosarinquë paantarin.

Cosiasë pascoa na'huërinso'

²¹A'na tahuëri copirnosos', ya'ipi Cota huëntonquë ya'huëpisopita camairin: "Sinioro marë' pascoa pita na'huëa'ahua'. Iráca Moisésë pënëntërinso' quiricaquë ninshitërinso pochachin niahua',"

tënin. ²²Napohuachina, na'huëpi. Iráca hua'ano'sa na'huëpi quëran huarë' co ina pita na'huëchinpihuë'. Israiro copirnoros' sa!, Cota huënton copirnoros' sa!, inapita hua'anëntaponanta!, co na'huëpihuë'. ²³Cosiasë copirno, shonca posa pi'ipi copirno ya'coninso naniquë huarë', Quirosarinquë na'huëantapi.

Cosiasë Yosëichin cancantërinso'

²⁴Cosiasëso', Yosëichin cancantaton, pënotonos' sa!, ninotona'piros' sa!, inapitanta ya'ipi ayatërin. Quëmopinënapitarë' mamanshi moshapisonta napotërin. Nisha nisha mamanshiros' sa!, nisha nisha moshacaiso marë' Quirosarinquë ya'huëtopiso!, Cota huëntonquënta ya'huëtopiso!, ayatërin. Inapitasa Yosëri co quë'yarinhüë ni'ton, napotërin. Iriquiasë corto hua'an, Sinioro chinotacaso pëiquë pënëntërinso quirica quënaninso natëton, naporin. ²⁵Cosiasërächin ina pochin Sinioro imaton, ya'ipi cancanën quëran, ya'ipi hua'yanën quëran, ya'ipi chinirin quëran Sinioroíchin natërin. Moisésë pënëntërinso chachin natërin. Co inso copirno tëranta!, inapochin iráca quëran huarë' natërinhuë'. Ina piquërantal, co huachi a'na ina pochin ya'huëantarinhüë'.

²⁶Ina nipirinhüë tëranta Siniorori Cota huënton israiro'sa no'huirinsos', co sanorinhüë'. Iráca Manasisi copirnoros' co noyahuë' nicaton ano'huitomiatërinso marë' naporin. ²⁷Napoaton Sinioro tapon: "Pëtëtë ya'huëpiso israiro'sa a'poato, a'parahuë pa'pi. Inapochachin Cota huënton israiro'santa!, nitarahuë. Quirosarin nina-nonta huayonato, inaquë chinotiinacoso marë' pëi acorahuë. Inapopirahuë co huachi nohuantarahuë'," tënin.

Cosiasë chiminso'

²⁸Iso quiricaquë, co ya'ipi Cosiasë naporinso ninshitërahuë'. A'na

quëmapinta ninshitaton: “Cota huënton copirnoros' hua'anëntapona napopiso'” ta'ton ninshitërin. ²⁹Cosiasë hua'anëntaso chachin Iquipito copirno Nicao itopiso' huë'nin. Sontaronënpitarë chachin huë'sahuatona', Iopiratisii'pa' chinotona pa'sapi. Asiria copirno catahuacaso marë' pa'sapirinhüë', Cosiasëri sontaronënpitarë chachin Miquitoquë nacapirin. Nacapipirinhüë', Nicaori ipora quënanaso chachin tëparin. ³⁰Inapotohuachina hua'ano'sari a'na toronanquë nonën acorahuatona', Quirosarinquë quëpapi. Inaquë pa'pitacaiso marë' anitërinquë po'mopi. Ina piquëran hui'nin Coacasë itopiso masahuatona', pa'pin ya'huërenamën copirno nicacaso marë' Yosë nontahuatona acopi.

**Coaquin copirno
hua'ano'sapitarë chachin
Papironia'pa' quëpapiso'**

24 (Cosiasë chimininsu piquëran Coacasë hua'anëntapona huë', cara yoquíchín hua'anëntërin. Nicao copirnoros' huëcapairahuaton, minsëirin. Inapotahuaton ya'huërin'pa' quëparin. Napohuachina, iya'huain Coasin itopiso shonca a'na pi'ipi hua'anëntaantarín. Ina chiminpachina, hui'nin Coaquin itopiso ya'huëri' hua'anëntaantarín.)

⁸Coaquin shonca posa pi'ipitahuaso', Cota huëntonquë copirno ya'conarin. Cara yoquíchín Quirosarinquë hua'anëntërin. A'shinsu', Irinatan hui'nin, Niosta itopi. Quirosarinquë ya'huërin. ⁹Coaquinta napoaponahuë', co Sinioro natëtonhuë' co noyahuë' ninin. Pa'pinco' naporinsu chachin nininsu marë' Siniorori co noyahuë' ni'nin anta'.

¹⁰Ina hua'anëntaso', Papironia copirno sontaronënpitari huëcapairin. Huë'sahuatona', Quirosarin ninano ahuëcaiso

marë' tancapitiipi. ¹¹Inapotasoi', Papironia copirno Napocotono itopisonta', canquirin.

¹²Napotohuachinara, Coaquin copirnosu co huachi chinitatonhuë', Napocotono natërin. A'shin, hua'ano'sa', sontaro hua'ano'sa', ayonquirinsopita, inapitarë chachin napopi. Napohuachinara, Napocotono sontaronënpitari inapita mapi. Napocotono copirno ya'conin quëran huarë', posa pi'ipitapasu naporin.

¹³Ina piquëran Napocotonosu', Yosë chinotacaso pëiquë pa'ton nininsopita manin. Copirno hua'anëntërinso pëiquënta', naporin. Naporahuaton iráca Saromon copirno Yosë chinotacaso pëiquë oro quëran Sinioro marë' anitërinsoyapa ya'ipi pa'quirin. Siniorori inapotacaiso sha'huitërinso chachin ninin. ¹⁴⁻¹⁶Naporahuaton Quirosarinquë ya'huëpisopita, ya'ipi pochin quiquirin. Hua'ano'sa nipsisopita, noya noya sontaro'sa', ma'sha nina'piro'sa', hua'na camayoro'sa', inapita. Ya'ipiya quëran shonca huaranca ya'ipi pochin quëpapi. Caraya pochin piyapi'sa Cota huëntonquë quëparitopi. Sa'a sa'ahua nipsisopitaráchin patopi. Naporu' Coaquin copirnonta', a'shinë chachin quëpapi. Sa'inpita, hua'ano'sa', ma'huano'sa', ya'ipi inapita Quirosarin quëran Papironia'pa' quëpapi. Canchisë huaranca sontaro'sa míso ahuëtopiráchin quëpapi. Ma'sha nina'piro'sa', hua'na camayoro'sa inapitanta', huaranca icanpi.

¹⁷Naporu' Napocotonosu', Cota huëntonquë copirno nicacaso marë' Mataniasë acorin. Inaso', Coaquin apin. Ina acorahuaton nininën nisha acotërin Sitiquiasë itërin.

Sitiquiasë copirno ya'coninsu'

¹⁸Sitiquiasëso', cato shonca a'na pi'ipitapon copirno ya'conin. Shonca

a'na pi'ipi Quirosarinquë hua'anën-tërin. A'shinsò', Amotaro itopi. Inaso', Irimiasë hui'nin. Nipina ninanoquë ya'huërinso'. ¹⁹Sitiquiasënta napoapona'huë', co Siniro natëtonhuë' co noyahuë' ninin. Coaquin naporinso chachin nininso marë' Siniorori co noyahuë' ni'nin. ²⁰Napoaton Siniorori Quirosarinquë ya'huëpisopita no'huiton, co huachi ahuantërinhuë'. Ya'ipi Cota huëntonquë ya'huëpisopitanta napotërin. Inapotahuaton no'pa' quëtërin quëran a'parin.

Co'huara inapochâtërasohuë Sitiquiasësò', co huachi Napocotono copirno yanatërinhuë'.

Quirosarin ninano ata'huantopiso'

25 ¹Sitiquiasë copirno ya'coninso', nani posa pi'i shonca yoqui shonca tahuëri nisarin. Naporo tahuëri Napocotonoso', sontaronënpitarë chachin canquirin. Quirosarin tancapitahuatona', ahuëcaiso marë' itohuaran itohuaran no'pa' nanpëna-no'sa nipi.

²Tancapitochinaichin Sitiquiasë copirnosò', shonca pi'ipi nanianatërin.

³⁻⁴Pascoa yoqui quëran cara yoqui iscon tahuëri imasahuaso', Quirosarin ninanoquë cosharo ta'huantërin. Naporo' Papironia sontaro'saso', Quirosarin ninano pairanën pacoantopi. Napoaton Sitiquiasësò', sontaronënpitarë chachin naporo tashi ta'api. Cato paira ya'huërinso parti ya'coana ya'huërintaquëchin pipipi. Copirno yancoronëntaquëchin ira ya'huërinso masahuatona', pa'pi. Papironia sontaro'sa a'paitapirinahuë', Cortanii' motopiana parti ta'api.

⁵Ta'arapirinahuë', Papironia sontaro'sari imapi. Quirico canonamatë parti icantopi. Inaquë Sitiquiasësò',

sontaronënpitari ta'ananpitona yanquëenanpipi. ⁶Napotohuachinara, Sitiquiasësò' hui'ninpitare chachin mapi. Naporo' Napocotonoso', Amato parti ya'huëarin. Nipra ninanoquë ya'huëarin. A'naquën Papironia sontaro'sari Sitiquiasësò', hui'ninpitare chachin inatohua quëpapi.

Inaquë nipachinara, Napocotonori ana'intacaiso' camaitërin. ⁷Ni'tonënuquë chachin hui'ninpita tëpara'piapi. Ya'huëre' inaso ocoshorayarahuatona', Papironia'pa' catinaquëtöpinan quëpapi. Copirno camaitërinso chachin nipi.

Yosë chinotacaso pëi ohuatopiso'

⁸Napocotono copirno ya'coninso', shonca posa pi'ipi, a'natërápo yoqui, canchisë tahuëri nisarin. Naporo tahuëri a'pairinsopita sontaro'sa hua'anën a'parinso', Quirosarinquë canconin. Inaso hua'an, Naposaratan itopi. ⁹Inaso', sontaronënpitarë chachin Yosë chinotacaso pëi i'chinpitërin. Copirno hua'anëntërinso pëi', ya'ipi noya noya pëi nipisopita, inapitanta inapotërin. ¹⁰Sontaronënpitarinta', ninano pairanën ohuatopi.

¹¹Ina piquëran Quirosarinquë quënan-quipisopita Papironia'pa' quëpantapi. A'naquën inahuara nohuanton copirno yanatëpiso', a'naquëonta', ninanoquë quënanpiso'. Caraya ma'sha nina'piro'sa nipisopitanta', quëpapi. ¹²Inapotahuatona', caraíchin pochin patopi huachi. Sa'ahua nipisopita, nosorotapisopita, inapitaíchin pataantapi. Oparoro'sa', imino'sa', inaquëpita sacatacaiso marë' patopi. ¹³Yosë chinotacaso pëiquë nisha nisha ma'sha sha'pi hua'na quëran nipiso ya'huërin: Onëro'sa pochin nininso'. Ina onëro'sa ato'quëtöpiquë nininso'. Panca pantica pochin i'sha

acocaiso marë' nininso', ya'ipi inapita pa'qui pa'quithuatona', Papironia'pa' quëpapi. ¹⁴Huariano acocaso marë' nipisopita, para pochin nininsopita, nanparin i'yaritinano'sa', o'huintinano'sa', inapita quëpapi. Naporahuaton, nisha nisha Siniro chinotacaiso marë' ohuarapisopita sha'pi hua'na quëran nipiso', ya'ipi quiquipi. ¹⁵Oro quëran, prata quëran, nisha nisha nipisopitanta', tasono'sa', pënaya quëpainano'sa', inapitanta ya'ipi quiquipi.

¹⁶Cato onëro'sa pochin nipisopita, panca pantica pochin i'sha acocaiso marë' nininso', inapita iráca Saromon copirnorio Yosë chinotacaso pëiquë acorin. Inapita quë'ninso', co tantianahuanhuë' quë'nin. ¹⁷A'naya a'naya onë pochin nininso', posa mitro na'con ya'huëtërin. Inapita naniontarinquë motën pochin acotopi cato mitro tanoninso'. Inapita aipi Yosë chinotacaso pëi ishpanamën pochin nininso' a'mitopi. Ina motën pochin nininquë hua'na camayoro'saso', catina atahuitopi. Ina catinaro'saquënta', cranata nitërinso nonanpi. Ya'ipi inapitaso', sha'pi hua'na quëransáchin nipi.

Cota huënton israiro'sa quëpaantapiso'

¹⁸Naporo' Naposaratanso', Siriasë corto hua'an manin. Ina quëran niantarinsonta manin. Inaso Sooniasë itopi. Naporahuaton cara hua'ano'santa', Yosë pëinën a'paina'piro'sa manin. ¹⁹A'nara sontaro hua'an, copirno ayonquina'piro'santa a'natërápo, a'nara sontaro huayona'pi hua'an, nisahuaton saota shonca ma'huano'sa Quirosarinquë ya'huëpiso', inapitanta manin. ²⁰Inapita

masahuatona', Napocotono ya'huëarinquë quëpapi. Naporo inaso', Nipra ninanoquë ya'huëarin.

²¹Nipraso' Amato ro'tëquë ya'huërin. Inaquë quë'canpachinara, Napocotonori ya'ipi inapita tëpacaiso' camaitërin. Ina pochin Cota huënton israiro'santa', ya'huëpiso no'pa quëran, ocoipi.

Napocotonori patërinso'pita Iquipitoquë ta'apiso'

²²Napocotonoso' caraya israiro'sa Cota huëntonquë ya'huëcaiso marë' acorin. Inapita camaicaso marë' a'nara chirinchi acotërin. Inaso', Quitariasë itopi. Mispaguë ya'huërinso'. Pa'pinso' Aican itopi. Ina pa'pionta', Sahuin itopi. ²³Cota huënton sontaro hua'ano'saso'^c, ina natantopi. Ina natantatona', sontaro'sarë chachin Mispaguë Quitariasë paapapi. A'naso hua'an, Ismairo itopi. Inaso', Nitantiasë hui'nin. A'nanta', Coanan itopi. Inaso', Cario hui'nin. A'nanta', Siriasë itopi. Inaso', Tanomito hui'nin. Tanomitoso', Nitopa ninanoquë ya'huërin. A'nanta', Caasanasë itopi. Inaso', Maaca hui'nin. ²⁴Cantonpachinara Quitariasëri sha'huëtërin: "Ama Papironia hua'ano'sa të'huatocosohuë'. Noya isëranchin ya'huëatëhua', Papironia copirno camaitërinso natëahua'. Inapohuatëhua', noya ya'huëarihua'. Yoscoarë' no'tëquën sha'huëtaranquëma'," itërin.

²⁵Napotopirinhue', pascoa yoqui quëran canchisë yoquitapaso', Ismaiori huëcapairin. (Inaso', Cota huënton copirnorio'sa quëmopinën. Nisahuaton Nitantiasë hui'nin, Irisama shiin.) Ismairo'so', shonca sontaro'sarë chachin huë'sahuatona', Quitariasë tëpaipi. A'napita cotioro'sa', Papironia sontaro'sa',

^c 25.23 *Sontaro hua'ano'sa*: Isopita hua'ano'saso', Naposaratan huë'pachina, co Quirosarinquë ya'huëpihuë'. Ina paaquë huarë' ya'noantapi.

inapitanta Mispaquë ya'huëpiso', inapoti. ²⁶Napohuachina cotioro'saso', papironiaro'sa të'huatopi. Napoaton sontaro hua'ano'sa', topinan piyapiro'sa nipisopita, inapitaso Iquipito'pa' ta'api.

**Papironia copirnorì Coaquin
noya acoantarinso'**

²⁷Coaquinso', iráca Papironia'pa' quëpapi. Quëpapiso', nani cara shonca saota pi'ipi, shonca cato yoqui nisahuaton, cato shonca canchisë tahuëri nizarin. Naporoso', a'na copirno Papironiaquë hua'anëntarin

huachi. Inaso', Ipiro-mirataco itopi. Inari Coaquinso', noya nicaton tashinan pëi quëran ocoirin. ²⁸Noya nontahuaton a'napita copirnoros'a quëpapi quëran noya noya ni'nin. ²⁹Inapotohuachina Coaquinso', tashinan pëiquë a'morinso ocoirahuaton të'yatërin. Ina quëran noya a'mosahuaton, nani tahuëri copirno ca'parin. Chiminaquë huarë' naporin. ³⁰Naporahuaton copirnorì pahuantërin sopita pa'anacaso marë' nani tahuëri coriqui quëtárin. Chiminaquë huarë' inapotërin.